

SXEDIO.GU9

27.6.1958: Ο ΑΤΝΑΝ ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΔΗΛΩΝΕΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΚΜΙΛΛ'Ν ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΗΝ ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Εκείνο που δεν περίμενε ο βρετανός πρωθυπουργός Χάρολντ Μακμίλλαν ήταν ότι το σχέδιο του που είχε ανακοινώσει στη Βρετανική Βουλή στις **19 Ιουνίου 1958**, για τριπλή συγκυριαχία στην Κύπρο από τη χώρα του, την Ελλάδα και την Τουρκία θα το απέρριπταν οι Τουρκοκύπριοι και η Τουρκία.

Η αντίδραση των Τουρκοκυπρίων ήλθε από την πρώτη στιγμή που ανακοινώθηκε το σχέδιο.

Ο Κυβερνήτης Σερ Χιου Φουτ είχε φορντίσει να τους ενημερώσει για το νέο βρετανικό σχέδιο, όπως είχε κάμει και στο Μακάριο, πριν δοθεί στη δημοσιότητα κι έτσι είχαν έτοιμη την απάντησή τους από τις **19 Ιουνίου**, λίγο μετά τη δημόσια ανακοίνωση του στη βρετανική Βουλή από τον Μακμίλλαν.

Ο Οσμάν Ορέκ, Γενικός Γραμματέας του Κόμματος "η Κύπρος είναι τουρκική" -του Κόμματος του οποίου ηγείτο ο Φαζίλ Κουτσιούκ- βρισκόταν στην Αγκυρα την ημέρα εκείνη και σε δημόσια ομιλία του απέρριψε το σχέδιο λέγοντας ότι οι Τούρκοι εμμένουν σταθερά στην απαίτησή τους για διαμελισμό της Κύπρου.

Αυτή είναι η τελευταία μας λέξη, είπε ο Ορέκ.

Επίσημα η Αγκυρα σιώπησε για μερικές ημέρες για σκοπούς τακτικής ή προφανώς για να δει τις αντιδράσεις του Καραμανλή και του Μακαρίου

Ο Τούρκος πρωθυπουργός Ατνάν Μετνερές έδωσε την απάντησή του στο Μακμίλλαν στις **27 Ιουνίου**, έξι ημέρες μετά την απάντηση του Καραμανλή στο Μακμίλλαν.

Στην επιστολή του Μντερές ανέφερε ότι η Τουρκία, παρόλη την καλή της θέληση, δυστυχώς δεν μπόρεσε να αποδεχθεί τη βρετανική προσφορά για κοινή διακυβέρνηση της νήσου και πρόσθεσε:

" Η τουρκική κοινή γνώμη δεν θα αποδεχθεί

οποιοδήποτε σχέδιο, το οποίο δεν περιέχει την ιδέα του διαμελισμού".

Ο Μεντερές προσφερόταν όπως και ο Καραμανλής να συναντηθεί με τον Μακμίλλαν, αν ο ίδιος έκρινε τούτο αναγκαίο, για να έχουν συνομιλίες.

Καλά λόγια για το σχέδιο του δεν άκουσε ο Μακμίλλαν, ούτε και από την εργατική αντιπολίτευση στη χώρα του. Όταν παρουσίασε το σχέδιο του στη βρετανική Βουλή για συζήτηση ύστερα από μια εβδομάδα στις 26 Ιουνίου, ο υπουργός Αποικιακών υποθέσεων της σκιώδους Κυβέρνησης των Εργατικών Τζαίημς Κάλλαχαν, ανέφραε ότι το σχέδιο τόνιζε περισσότερο το διαχωρισμό των δυο κοινοτήτων, παρά να τον ενώνει.

Όμως ο Κάλλαχαν είχε τη διορατικότητα να εντοπίσει την αλλαγή στη στάση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και τόνισε χαρακτηριστικά:

"Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος έχει δηλώσει για πρώτη φορά ότι δεν απορρίπτει μεταβατικό στάδιο αυτοκυβέρνησης. Στο παρελθόν αυτός επέμενε πάντοτε στις λεπτομέρειες της αυτοδιάθεσης, οι οποίες έπρεπε να καθορίζονταν πριν μελετήσει οποιοδήποτε μέτρο αυτοκυβέρνησης.

Η Κυβέρνηση δεν πρέπει να παραγνωρίσει αυτή τη σημαντική μεταβολή στη στάση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Επίσης ο Έλληνας Πρωθυπουργός φαίνεται ότι συγκατατίθεται στον παραμερισμό, επί του παρόντος, της ιδέας της αυτοδιάθεσης. Αυτές είναι μεγάλες υποχωρήσεις εκ μέρους της ελληνικής πλευράς, ενώ από τουρκικής, όσα έφθασαν μέχρι στιγμής είναι μια δήλωση ότι η ιδέα του συνεταιρισμού είναι ασυμβίβαστη με την ιδέα του διαμελισμού.